

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1073

FEBRUARIE

Vineri

12 februarie

1971

4 pagini - 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Un termen nou în circulație: MANAGEMENT

- Interviu cu prof. univ. ing. Ion Stăncescu, consilier al ministrului învățămîntului, președintele Comisiei de management din Ministerul Învățămîntului -

După cum am arătat și în alte numere ale gazetei noastre, Ministerul Învățămîntului a constituit o serie de comisii de specialiști al căror scop este acela de a efectua o examinare pe verticală a planurilor, a programelor, a metodelor de predare, pentru toate treptele învățămîntului, spre a formula propuneri de modernizare. În numerele anterioare am prezentat preocupările unora dintre aceste comisii, ca de exemplu ale Comisiei de educație permanentă, ale comisiilor de fizică, de biologie, de limbi străine. Prin interviul de față, ne-am propus să vă prezentăm Comisia de management.

Red.: De ce tocmai „management” și nu un echivalent din limba română al acestui cuvînt?

I. Stăncescu: Întrebarea nu este nouă. Ea a fost formulată și dezbatută și în alte publicații, cum ar fi „Forum” sau „Viața economică”. Se pledează și pro și contra utilizării acestui termen. Părerea noastră este că, fiind vorba de o acțiune într-o formă nouă, ar fi indicat ca aceasta să fie marcată și printr-o nouă denumire. Nu este însă singura rațiune care ne-a determinat să folosim acest termen anglo-saxon, pe care l-am preluat și îl folosesc curent, de altfel, specialiștii din multe țări (într-aliți și cei francezi, care au demonstrat că este vorba de un cuvînt de origine latină).

Red.: Rațiunea principală constă probabil în complexitatea semantică a termenului.

I. Stăncescu: Intr-adevăr, important nu este atât cuvîntul în sine, ca atare, ci ceea ce semnifică el. Deocamdată nu avem un termen mai potrivit și vom apela la acesta. În numeroase țări termenul de management sugerează productivitate, eficiență, succes. Un manager, cel care face management, își propune să obțină un randament cât mai ridicat al muncii grupului de oameni de care răspunde, asigurînd condiții optime pentru desfășurarea activității acestuia. Astfel, sfera noțiunii de management este mai largă decît aceea a conducerii sau organizării. Ea cuprinde preocupările acestora dar în plus și preocupări legate de știința relațiilor umane, de psihologie, sociologie etc. Pentru a înțelege însemnătatea management-

ului este suficient să arătăm că între două întreprinderi egale din punctul de vedere al tehnologiei utilizate este posibil să apară mari diferențe de productivitate a muncii datorită decalajului de organizare și conducere a activității, a decalajului de management.

Red.: Care este scopul Comisiei de management?

I. Stăncescu: Această comisie se preocupă de coordonarea acțiunii de modernizare și promovare a învățămîntului de management în țara noastră. Evident, la noi există de mulți ani forme de studiere a organizării producției și muncii. Tezaurul comisiilor este însă acela de a realiza studii și de a formula, pe baza acestora, propuneri privind introducerea unui sistem integrat de învățămînt de management bazat pe concepțiile cele mai moderne și corespunzător adaptat condițiilor specifice ale țării și economiei noastre socialiste. Materialele elaborate vor servi conducerii Ministerului Învățămîntului atât pentru deciziile de etapă, pentru diferite trepte de învățămînt, cît și pentru hotărîrea finală a introducerii sistemului integrat.

Red.: Cum este organizată comisia?

I. Stăncescu: Din ea fac parte cadre didactice din învățămîntul superior tehnic și economic. Sînt reprezentate astfel, în comisie, Institutul politehnic din București, Institutul politehnic din Timișoara, Academia de studii economice, Universitatea din Cluj și Universitatea din Iași. Doi membri ai comisiei sînt experți de la CE-

PECA. Comisia lucrează prin subcolective grupate pe anumite obiective.

Red.: Cine vor fi cei ce vor studia management-ul, această nouă disciplină care urmează să fie introdusă în învățămînt?

I. Stăncescu: Necesitînd manageri la toate nivelele ne-am propus să constituim o piramidă foarte largă, plecînd de la ideea fundamentală că învățămîntul de management trebuie să îmbrățișeze toată gama vîrstelor între 6 și 60 de ani. Ne-am gîndit astfel să începem — și pentru aceasta lucrăm cu cadre din învățămîntul elementar și de la institutele pedagogice — prin a introduce în primii ani de școală cîteva cunoștințe de sensibilizare diseminată în alte discipline. Ele se vor referi la organizarea micului loc de muncă, la organizarea jocurilor etc. În clasele mai mari se pot efectua probleme mai complexe, în cadrul unui curs special sau, de asemenea, al disciplinelor obișnuite. La matematică — ca să dau un exemplu elementar — elevul poate fi obișnuit să aleagă între cîteva variante posibile. La liceul „Nicolae Bălcescu” din Capitală s-a introdus în clasa a XII-a un curs experimental prin care urmărîm să studiem reacția elevilor la cunoștințele din acest domeniu și crearea unor atitudini specifice de management.

Personal consider că sensibilizarea pentru această disciplină trebuie să înceapă, pentru toată lumea, de la cea mai fragedă vîrstă. Orice om trebuie să aibă cunoștințe de management, indiferent de treapta de învățămînt pe care se oprește. Cel care merge în producție trebuie să știe ce este o întreprindere, care este modul ei de organizare. Cel ce vrea să rezolve o problemă la o consiliu popular sau la o altă instituție în care a fost angajat sau la care vine ca simplu solicitant trebuie să știe,

Interviu consemnat de OCT. BUZESCU

(Continuare în pag. a 4-a)

Activități practice în cadrul cercului de radio de la Palatul pionierilor din Capitală

Noțiuni de logică matematică și teoria mulțimilor

După cum se știe, în prezent în întreaga lume se tinde spre o reformă fundamentală a educației matematice în școli. Numeroși specialiști susțin că este necesar să se dea mai multă atenție metodelor bazate pe logica matematică și teoria mulțimilor, care caracterizează matematica modernă. În legătură cu aceasta gazeta noastră s-a adresat academicianului OCTAV ONICESCU, a cărui operă științifică este cunoscută nu numai în țară, ci și peste hotare, solicitîndu-l să ne spună părerea sa cu privire la predarea acestor noțiuni în liceu. Consemnăm în rîndurile ce urmează răspunsul acad. Onicescu.

Boole a descoperit și sistematizat regulile gîndirii printr-o lucrare celebră, apărută la mijlocul secolului trecut (1854), deci cu abia 100 și ceva de ani în urmă. Unii au spus, referindu-se la algebra implicată de aceste legi, că lucrarea lui Boole reprezintă prima operă matematică riguroasă. Totuși, înainte de Boole au existat Aristotel —

care a dat legi precise ale raționamentului exact, folosit și în matematică — și mai cu seamă Pitagora, Euclid, Arhimede, Galilei, Descartes, J. Bernoulli, Newton, Gauss care au construit aritmetica, geometria, calculul diferențial și integral, mecanica și teoria mișcării sistemului solar, fără a ști de Boole au existat Aristotel —

formale ale gîndirii. Gîndirea tuturor marilor — înaintași respectă legile lui Boole cu aceeași rigoare cu care corpul nostru respectă în mișcările sale legile gravitației universale.

Este totuși adevărat că nu numai conștiința unei anume demnități a omului în fața gîndirii sale cere ca el să-l cunoască pe cît posibil, mecanismele secrete, în specie legile lui Boole, pe care le aplică în toate actele sale mintale. Ex stă și o anumite utilitate directă a folosirii lor în creația științifică, care le-a așezat în ultima vreme pe primul plan al cunoașterii.

De aceea se cere ca ele să fie luate în considerare și în procesul educativ. Dar nu doar la nivelul u-

nor simple teoreme sau propoziții înecate în sistemul adevărurilor raționale cuprinse în una sau alta din disciplinele matematice. Să înțelegem că legile acestea se manifestă în toate actele gîndirii noastre bine conduse. Ele trebuie deci descoperite prin analiza unor din aceste acte în cadrul matematicii, al fizicii, al științelor naturale, al gramații limbii române.

Sînt două căi pentru urmărirea „legilor lui Boole în gîndire”:

1. Operațiile logice cu propoziții care intră în joc disjunctiv și conjunctiv și sînt la îndemîna oricărui mint.
2. Calculul cu clase.

(Continuare în pag. a 4-a)

Restructurarea predării limbii române — obiectiv urgent

Răspunsul la întrebarea „Există o corelare între predarea limbii române la universitate și în învățămîntul mediu?” este neastăpător și îngrijorător: O atare corelație lipsește cu totul; cursurile universitare de limba română tratează o materie mult diferită de aceea predată sub denumirea de „gramatică limbii române” în școala de cultură generală. Mai mult decît-ait: cursurile universitare critice (cu argumente și cu o vehemență care diferă apreciabil de la un titular de curs la altul) principiile, metodele, metodologia lingvistică tradiționale, după care sînt întocmite manualele claselor V-VIII. În februarie, studenții, viitorii profesori de limba română, învață implicit că ceea ce vor predă la clasele amintite este în (mare) parte greșit, învechit, neștiințific și deci necorespunzător.

Lipsa corelării dintre învățămîntul mediu și cel universitar iese la iveală într-un mod foarte supărător la concursul de admitere în facultățile filologice: cunoștințele de gramatică dobîndite pînă în clasa a VIII-a, se dovedesc insuficiente pentru a rezolva dificultățile probelor de limba română. Aflînd aceasta din experien-

ța nefericită a candidaților din seriile precedente, elevii care doresc să urmeze filologia se pregătesc după tratatul academic în două volume Gramatică limbii române și după culegerile de exerciții elaborate de diverși autori tocmai în vederea acestui concurs de admitere. Autorii culegerilor soluționează diferit unele chestiuni de analiză, intră în discuția unor subtilități (mai ales sintactice); în dorința lor de a-și afirma un punct de vedere personal ei se depărtează de materia predată în clasa a VIII-a și chiar de Gramatica Academiei. E inutil să insistăm asupra urmărilor pe care le are în pregătirea candidaților îngurgitarea acestei literaturi gramaticale eterogene.

În anii următori, predarea limbii române în școlile de toate gradele trebuie revizuită, după părerea noastră, din temelii: nu e vorba de corectări, ci de o adevărată restructurare. Ea va face posibilă și „corelarea” amintită mai sus. Schimbări importante sînt necesare în învățămîntul filologic superior; ele cer însă un timp mult mai îndelungat decît restructurarea predării limbii române în învățămîntul mediu, obiectiv mai ușor de

atins și — ceea ce e mai important — deosebit de urgent.

Că situația actuală nu e satisfăcătoare ne-o spun profesorii de română din școala generală și din liceu; faptul rezultă limpede din constatăriile făcute la examenul de admitere în liceu, la bacalaureat și la concursul de admitere în în-

OPINII

vățămîntul superior, la facultățile cu profil umanist, dar nu numai la acestea.

Să amintim aici, pe scurt, cîteva constatări, nu dintre cele mai plătute și liniștitoare: A învăța gramatica înseamnă încă pentru mulți elevi a memora cîteva zeci de tabele de forme (declinare, conjugare), liste de cuvinte (conjuncții, prepoziții) și definiții greoaie, într-o corepondență destul de relativă cu faptele de limbă analizate; studiul operelor literare e aprape total rupt de acela al limbii, de unde rezultă calitatea slabă a analizelor de text, neînțelegerea no-

țiunii de stil și imposibilitatea de a caracteriza individualitatea stilistică a unui scriitor. Surprinde în modul cel mai neplăcut numărul elevilor care nu și-au însușit o exprimare corectă (scris și oral) nici pînă în clasa a XII-a. Orele afectate gramaticii în clasele V-VIII ni se par suficiente, dar se abuzează de repetiții și reluări (nu todeauna la un nivel superior), în dauna îmbogățirii materiei.

După opinia noastră, se pleacă de la ecuația, nejustă, „limba română = gramatică” și de la ignoranța ideii că profesorului de română îi revine obligația de a face educația lingvistică a elevilor. Este evident că, în limitele prescrite de programele în vigoare, o atare obligație depășește puterile celui mai competent și mai entuziast profesor. Cine nu admite, în teorie, că formarea limbajului înseamnă formarea gîndirii? Cine nu e dispus să subscrie la afirmația că la toate obiectele de studiu se cere o exprimare literară? (De altfel, printre cei nemulțumiți de greșelile de gramatică și vocabular ale elevilor se numără, cum e și firesc, și profesorii de istorie, matematică, fizică etc.). Cu toate acestea conținutul obiectului „limba română” e departe de a permite

transpunerea în practică a unor atare idei.

Vom expune în continuare liniile directoare după care credem că ar trebui orientată, în viitorul cel mai apropiat cu putință, predarea limbii române în clasele V-VIII.

1. Un loc central și un număr corespunzător de ore trebuie acordate capitolului „Vocabular”, acum de totul desconsiderat. Se va discuta aici despre structura cuvîntului (rădăcină, afixe, desinențe) și, legat de aceasta, despre fenomenele de cuvînt. Elevii vor ajunge astfel la înțelegerea (fără, parțială) a noțiunii de organizare sistematică a lexicului. Pe lângă acestea, predarea noțiunii de „familie de cuvînt” își va propune îmbogățirea lexicului elevilor și evitarea greșelii — foarte des întîlnite — de a considera că două cuvinte asemănătoare ca formă sînt legate și semantic (de exemplu, teamă-temerar; forțuit-forțat etc.).

O problemă importantă este poilemia: exerciții adecvate vor dezvolta la elevi noțiunea de structură semantică a cuvîntului, vor

Prof. univ. SORIN STATI

(Continuare în pag. a 2-a)

În pagina a III-a
**CRONICĂ
DE
CINCINAL
ÎNVĂȚĂMÎNTUL
PROFESIONAL
ȘI TEHNIC**

Restructurarea predării limbii române - obiectiv urgent

(Urmare din pag. 1-a)

dovezi legătură vocabularului cu diversele statură ale limbii (de exemplu, din înțelesurile aceluși cuvânt, unul aparține limbii comune, altul limbajului științific, altul limbajului poetic sau unui grup popular etc.), legătura dintre lexic și gramatică (de exemplu, la același verb două sensuri înseamnă în același timp două construcții sintactice diferite sau folosirea unor diateze diferite). Se va evidenția de asemenea rolul contextului în actualizarea unuia singur din înțelesurile termenului polisemantic (și, eventual, primejdia ambiguității, care duce la eșec în comunicare, când contextul permite actualizarea mai multor sensuri).

Alta problemă importantă este sinonimia: discutarea ei va pune din nou în lumină existența stilurilor și rolul contextului. În plus, se va ajunge la chestiunea propriietății cuvintelor: a ști să plezi cu cuvântul potrivit în locul potrivit înseamnă, printre altele, a cunoaște deosebirea (pur lexicale sau stilistice) dintre sinonimele pariale. Exercițiile privind diferențierea sinonimelor sau eivasi-sinonimilor (automobil-mașină, pămînt-glob etc.) constituie o bună cale de apropiere spre înțelegerea definițiilor unui sens. (Se știe că nu numai elevii au serioase dificultăți când se cere răspuns la întrebarea: „Ce înseamnă cuvântul X?”).

În sfârșit ni se pare necesară o oră (măcar) de lexicografie: cite tipuri de dicționare există, ce informații dă un dicționar monolingv și bilingv, cum trebuie să lucrezi cu dicționarul.

Conținutul și metoda orelor de vocabular trebuie să se propună formarea unei exprimări literare — precise și bogate — consolidarea „limbil-standard”, în raport cu care elevii vor înțeles că înseamnă grad popular (ne referim la elevii din mediul rural) și vor fi pregătiți pentru studiul temeinic (posibil numai în liceu) al stilului artistic individual al scriitorilor. Fără acest termen de referință permanent care este „limba-standard”, aprecierile utilizate în manualele de literatură în legătură cu limba unor poet sau prozator, ca și noțiunea esențială de „abateri stilistice” se dovedesc inaccesibile elevilor.

2. Capitolul „Gramatică” ar trebui predat, ca și „Vocabularul” o singură dată, în clasele V—VIII. Renuțind la chestiunile controversate ale analizei sintactice și la unele clasificări semantice ale părților de propoziție și ale propozițiilor subordonate, profesorul își va concentra atenția spre câteva probleme pe nedrept neglijate în sistemul actual: evitarea greșelilor uzuale de morfologie și sintaxă (u-

nele datorate graiului popular cunoscut de elevi din familie), evidențierea organizării sistematice a gramaticii, sinonimia sintactică (a cărei stăpînire îmbogățește și nuanțează exprimarea, adăucște cunoașterea diferențelor dintre stiluri, face legături utile cu noțiunile de vocabular). Definiția părților de vorbire trebuie să aibă în vedere criteriul valențelor (al posibilităților combinatorii sintactice). Un rol de seamă în predarea trebuie să-l ocupe explicarea principalelor deosebiri dintre limba scrisă și limba vorbită (literară și populară). Fiind lipsiți de aceste cunoștințe, e normal ca elevii să greșescă introducând în lucrările scrise forme gramaticale și construcții de limbă vorbită (formații livresci, insuficient asimilate, în exprimarea orală. Pe de altă parte, e normal să înțeleagă foarte vag o expresie ca „oralitatea stilului” folosită de manualul de literatură în legătură cu amuzii scriitorilor.

Considerăm că totul pledează pentru oportunitatea introducerii unor ore de limbă română în licee (ca și în clasele IX-a și a X-a ale școlii generale). Nu ni se pare exagerat să cerem câte o oră pe săptămîna la toate clasele de liceu, tot timpul anului la secția umanistă și câte o oră săptămînal timp de un trimestru la secția reală.

O argumentare completă depășind cadrul pe care ni l-am lmpus aici, ne limităm la enumerarea rapidă a unor propuneri privind programa de limbă română pentru clasele IX—XII :

1. Noțiunile de fonetică articulatorie și acustică (corelate cu ceea ce s-a învățat la anatomie și fizică). Cu ajutorul lor se va înțelege mai bine raportul dintre limba literară și graiurile populare și se vor stabili legături cu problema mijloacelor tehnice de comunicare la distanță.

2. În privința gramaticii se recomandă nu reluarea cunoștințelor căpătate anterior, ci: a) evidențierea interdependenței dintre fonetică, morfologie, sintaxă și lexic; b) comparații între structurile gramaticale ale limbii materne și limbilor străine (numărul și felul categoriilor gramaticale, exprimarea obligatorie și facultativă a unor sensuri gramaticale, problema traducerii); c) noțiuni elementare de gramatică istorică pornind de la comparația latinei cu româna și a limbii de azi cu limbile scriitorilor vechi; d) stilul operelor beletristice și abaterile de la normele morfologice și sintactice ale limbii literare. Profesorul va avea toată grija să opună aceste abateri greșelilor de gramatică constatate în exprimarea elevilor săi.

3. Capitolului „Vocabular” trebuie să i se dea și în liceu o atenție

deosebită, înțind seama că lecturile de tot felul îmbogățesc considerabil lexicul adolescenților între 14 și 18 ani și că, la această vîrstă, ei sint mai capabili decît înainte să înțeleagă o discuție metalingvistică. Orele de „Vocabular” trebuie să dea elevilor instrumentele indispensabile pentru o analiză de text literar și să constituie astfel principala mijloc de legătură între cunoștințele de limbă și cele de literatură. Aceste ore sînt esențiale în înțelegerea figurilor de stil, a anomaliilor semantice caracteristice limbajului poetic și, în general, a deosebirilor dintre stilurile limbii române. Explicarea anomaliilor poetice trebuie să aibă însă mereu în vedere persistența unor greșeli de lexic (confuzii semantice, folosirea improprie a unor termeni) în vorbirea elevilor.

Nu trebuie neglijate nici aici comparațiile între limba maternă și alte limbi. Vor rezulta câteva noțiuni elementare de semantică istorică (cu generalizări despre pluralitatea factorilor care determină evoluția limbii în ansamblu) și se va ajunge din nou la problemele (practice și, mai puțin, teoretice) ale traducerilor.

S-ar putea adăuga informații privind frecvența cuvintelor și structura stilistică a „limbil-standard”

În opoziție cu stilul individual al scriitorilor.

Realizarea propunerilor de mai sus ar trebui să fie precedată de elaborarea unor manuale, care ar urma să fie supuse unei discuții largi, cu toate persoanele și forurile interesate. Subliniez necesitatea manualelor, și nu a unor interminabile dezbateri despre programele analitice.

Recomandările în legătură cu conținutul obiectului „Limba română” în clasele IX—XII sint, desigur, valabile numai pentru elevii care au învățat în clasele V—VIII vocabularul și gramatica după o programă restructurată așa cum am sugerat mai sus, deci n-ar putea fi puse în practică decît peste cinci ani. Pînă atunci propunem ca orele de limbă română de la clasele IX—XII să fie consacrate vocabularului și stilisticii. Pentru aceasta, profesorii au însă nevoie urgentă de manuale „provizorii” sau „experimentale”. Experiența autorilor de manuale și materialul altor bogat oferit de cercetările românești de lingvistică ne îndreptătesc să credem că termenul de un an pentru redactarea lucrării propuse de noi nu este exagerat de scurt.

Studiu în bibliotecă

Memoriu de activitate

Subsemnata Gratiela Ninescu, domiciliată în București, str. Glasul Ciorii nr. 13 bis, profesoară la școala din Tr. Primăverii, prezintă următorul memoriu de activitate în scopul înscrierii mele pentru ocuparea unei catedre în Capitală :

Încă de la numirea mea în învățămînt m-am prezentat la școala unde am fost repartizată; întrucît am venit cu trenul de 7.51 și am așteptat pînă la 8, cînd începea programul, am stat 9 minute în plus. Tînuînd seama că și la examenale de corectare din cei trei ani m-am prezentat tot cu 9 minute în plus, pentru că veneam cu același tren, pot spune că am circa 40 de minute de activitate peste program.

În cei cîțiva ani cît am lucrat în provincie m-am achitat de toate sarcinile mele-mi au revenit pe toate clasele. Astfel, în primul an cînd mi s-a dat diriginta, am lucrat cu mine în cea mai frumoasă vizită pe care toți cu, cu mîna mea, l-am trecut în catalogul meu înainte încheierii primului trimestru. Am lucrat în clasă în tot timpul cînd ne spunea colegul de serviciu și m-am așteptat niciodată să mi se facă observații că răpesc recreația elevilor. Eu chiar în școala eram cunoscută pentru intransi-

Poileton

gența mea față de recreație, căci fără recreație, cu toată pedagogia și modernizarea cu care se laudă unii, nu faci nimic.

La clasă — o spun fără falsă modestie — am fost întotdeauna prima care mi-am închisat mediile. N-am așteptat niciodată ultima oră — și aceasta nicidecum fiindcă temelează să nu scap trenul de București.

Am dat o contribuție prețioasă la înzestrarea și progresul școlii. De exemplu, cînd colega mea de biologie m-a rugat să-i aduc din Capitală o cretă colorată am adunat prin librării ca să-i caut nuanțe care se armonizează cu ochii ei și i-am adus nu numai, ci trei crete colorate, uînt galben, una verde și una albastră.

La consiliile pedagogice am participat cu regularitate și chiar odată, cînd s-a stins lumina înopinat, am fost lanterna unui coleg care și-a luat din timpul de studiu și și-a pus în discuție și a avut cu el o discuție deosebită. În fiecare oră de clasă am avut cu mine un cadru de procese-verbale.

Și ca activitate cultural-educativă mi-am făcut din ziua dătorii, participînd la filme, la adunări dansante etc.

Academia fiind principalele mele atribuții pe care le-am îndeplinit cu cinste în timpul stagiului (aș fi putut să trec mult mai multe, dar le-am ales pe cele mai principale pentru că n-am vrut cu nici un chip să intru în adevărat, roșu și mi se aproba transfearea în București pentru a-mi continua acolo activitatea.

Gratiela Ninescu
ps conformitate:
GH. BASCĂLU,
Dascăl

„A PROPOS” DE SUPRAÎNCĂRCARE

— De data aceasta abordezi o problemă mult discutată — Și cunoscută de multă vreme. Încă de pe vremea lui Spil-Heret, de pildă, care a declanșat o adevărată acțiune de simplificarea programelor și manualelor școlare. Ce să mai spunem atunci noi, contemporanii unei epoci în care știința și tehnica se dezvoltă într-un ritm de-a dreptul amețitor? — Cu alte cuvinte, crezi că supraîncărcarea este un fenomen obiectiv, care va exista totdeauna și pretutindeni și împotriva căruia nu se poate face nimic? — Nu sînt fatalist.

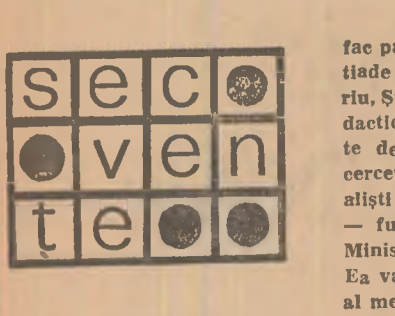
— Da, cită vreme vor continua să fie alcătuite pe felii (ci-cluri, clase) și unorii anapoda. — Îmi poți da un exemplu de elaborare anapoda? — Cum nu: îmi ai fost programă „Cunoștințe despre natură, Corp omenesc” pentru clasa a V-a și pe următoarea „Cunoștințe despre natură” pentru clasa a IV-a — Crezi că s-ar pune capăt fenomenului de supraîncărcare dacă s-ar obține o îmbunătățire radicală a programelor? — Nu cine știe ce. Este posibil ca programa să fie bună, dar manualul necorespunzător. — De exemplu? — De exemplu, „Geografia economică și politică a lumii” pentru clasa a X-a de liceu, care conține pe pagina 227 nu

mai puțin de 27 denumiri de țări și localități și 22 date, de mult? — De ce scriu unii autori atît de mult? — Partie din ei se tem să nu se creeze cumva că nu știu tot, alții sînt mereu obsedați să nu-și deprecieze disciplina și mai sînt și dintre cei care trec totul prin calculul color de autor. — De ce nu stabiliți un barem? — Nu-i nici asta o soluție. Unele manuale și supraîncărcate pe elevi tocmai pentru că sînt sărace în idei, în exemple, în ilustrații, sau pentru că au un caracter laconic, abstract etc. — Nu mai înțeleg nimic: dacă manualul are un volum prea mare supraîncărcă, dacă are un volum prea mic iar su-

praîncărcă. Dar dacă am avea manuale ideale? — Nu știu cum ar arăta un asemenea manual. — Am început cu „dacă”. — Nici atunci. Supraîncărcarea poate să fie și cu manuale bune, pentru că depinde în foarte mare parte de profesor. Unii profesori o generează datorită comodității și superficialității lor, alții vor să forțeze natura, să facă din elevii matematicieni, filozofi, geografi, fizicieni, chimiști încă din școală, alții folosesc metode defectuoase, nu au experiență etc. — Să admitem că toți profesorii ar fi perfecti. Am termenul de supraîncărcare? — Încă nu. Să nu uităm că sînt elevi care, neînvingînd ritmic, intră în criză de timp și

încearcă să recupereze cu eforturi care uneori dăunează. — Ești împotriva efortului elevilor? — Nimeni nu poate face alpinism fără efort. Nu putem să obținem de la supra efortul, ci de la o bună atitudine rațională și creator. — Deduc, din toată discuția noastră, că supraîncărcarea elevilor fără efort, nu este un monstru de neînviat, dar nici o jucărie. Și m-am convins că sursa ei nu poate fi căutată numai în programa sau manuale. — Intr-închir, așa este. Fotografia acestui fenomen trebuie luată din mai multe unghiuri, iar dificultatea pe care o reprezintă ei trebuie atacată frontal de toți factorii.

EMIL BILDESCU

Și-a început activitatea Comisia de învățămînt biologic

Sîmbătă 6 februarie a.c. a avut loc la Ministerul Învățămîntului prima ședință de lucru a Comisiei pentru învățămînt biologic, condusă de acad. prof. EUGEN PORA. Comisia — din care

Dezbateri pe marginea cercetării științifice

In ziua de 9 februarie a.c. a avut loc analiza ac-

știutului pe anul 1971, precizînd că acest lucru face parte integrantă din planul de perspectivă pe cinci ani și insistînd asupra noilor direcții de cercetare pe care le deschide ei. Pe marginea referatelor s-au purtat discuții.

Din partea Ministerului Învățămîntului, dr. G. Ciucu, consilier al ministrului, a făcut unele precizări privind necesitatea stabilirii planului de cercetare și valorificarea cercetărilor.

În încheierea lucrărilor consfățuirii a luat cuvînt conf. univ. dr. G. Văideanu, care a vorbit despre necesitatea de a realiza cercetarea științifică pe linii de perspectivă cît mai largi și de a transfeera cu promptitudine rezultatele ei în practică, pentru a o face astfel eficientă, rentabilă.

Directorii de școli din județul Vilcea în vizită la Expoziția „Tehnologia instruirii”

La inițiativa organelor locale de partid și de stat ale jud. Vilcea a avut loc recent o constatare cu toți directorii de școli generale, licee, licee de specialitate și școli profesionale din cîmpul de învățămînt. Timp de două zile directorii au dezbătut — pe baza unor referate prezentate de inspectoratul școlar județean și de unii profesori cu îndelungată experiență — cele mai actuale probleme legate de modernizarea procesului de învățămînt. În mod deose-

bit s-a pus accentul pe unele aspecte ale științei conducerii, ale gestiunii, ale orientării procesului de educație.

După încheierea consfățuirii, cei aproape 250 de participanți s-au deplasat la București pentru a vizita expoziția „Tehnologia instruirii” organizată la Institutul de arhitectură „Ion Minciu”. Ei au avut un schimb de vederi cu organizatorii expoziției asupra posibilităților de integrare în procesul de învățămînt a numeroaselor aparate noi prezentate în această expoziție.

Cu prilejul vizitei lor în Capitală directorii de școli din județul Vilcea s-au înțînit cu Traian Pop, adjunct al ministrului învățămîntului. La întîlnire numeroase probleme privind modernizarea învățămîntului, instruirea practică, autodirigarea școlilor, îndrumarea și organizarea muncii instructiv-educative etc.

Regulamentul pentru organizarea și funcționarea liceelor de specialitate

Elaborat pe baza Legii privind învățămîntul în Republica Socialistă România, Regulamentul liceelor de specialitate, recent apărut, stabilește normele referitoare la organizarea și funcționarea acestor licee. Prevederile lui se aplică în învățămîntul de zi, în învățămînt

Simpozionul cu tema: „Educarea elevilor prin muncă, pentru muncă, pentru tehnică și producție”

Ca urmare a propunerilor și conștințelor formulate la faza pe țară a Simpozionului Național din octombrie—noiembrie 1970 și la recenta plenară a Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, Biroul Executiv al Uniunii Învățămîntului și cu participarea Institutelor specializate, să procedeze la continuarea acțiunii organizate în anul școlar precedent, cu unele modificări menite să asigure o mai bună preocupare în înțelegerea personală didactică spre principalele probleme ale pregătirii cadrelor necesare economiei și culturii naționale cît și sporirea contribuției sindicatelor la înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al X-lea al P.C.R. cu privire la continuarea perfecționării și modernizării a procesului instructiv-educativ.

3. Educația prin muncă, pentru muncă și producție, pentru activitatea tehnică prin activitățile extrașcolare; contribuția organizațiilor U.T.C. ale elevilor și a organizațiilor de pionieri. • Timpul liber și educația prin muncă a elevilor. • Rolul îndeplinit de mass-media în apropierea elevilor de activitatea tehnico-productivă. • Contribuția muncii patriotice la cultivarea interesului pentru muncă a elevilor. • Rolul și locul cercurilor tehnico-științifice în educarea elevilor pentru muncă și tehnică. • Forme și metode folosite de organizațiile de pionieri și U.T.C. în educația prin muncă.

4. Evaluarea rezultatelor obținute în cadrul activităților tehnico-productive. • Cunoașterea particularităților psihico-indiviale ale elevilor în raport cu cerințele muncii, ale tehnicii și producției. • Cît și modalități de testare a aptitudinilor elevilor în vederea pregătirii lor pentru muncă. • Aprecierea rezultatelor activității practice, a gradului de tehnicitate, a calității produselor realizate. • Aprecierea modului în care, în cadrul activității tehnico-productive, se înfăptuiește legătura dintre teorie și practică între cunoștințele științifice și tehnica aplicată în producție.

5. Rolul activităților practice tehnico-productive în orientarea profesională a elevilor. • Munca fizică și orientarea profesională a elevilor. • Organizarea cabinetului de orientare profesională; întocmirea fișei psihopedagogice a elevilor. • Dezvoltarea psihomotorie a elevilor prin munca practică. • Integrarea socio-profesională a tineretului la absolvirea școlii generale de 10 ani (cauzele succeselor și insucceselor obținute). • Studiul factorilor personali și psihosociale al orientării tineretului școlar prin munca direct productivă.

6. Organizarea științifică a activităților practice tehnico-productive cu elevii. • Rolul conducerii școlii în organizarea și programarea elevilor pentru activitatea practică, tehnico-productivă. • Rolul profesorului-maistru în îndrumarea elevilor în cadrul practicii în atelier și în producție. • Îndrumarea și controlul activității practice tehnico-productive a elevilor de către inspectoratul școlar.

7. Aportul organizațiilor sindicale la mobilizarea cadrelor didactice în vederea perfecționării continue a organizării și desfășurării activităților tehnico-productive a elevilor. • Sprijinirea organizațiilor școlare în organizarea activităților practice tehnico-productive ale elevilor. • Colaborarea sindicatelor din învățămînt cu sindacatele din întreprinderi pentru asigurarea condițiilor de bună organizare și desfășurare a activităților practice ale elevilor. • Asigurarea aplicării normelor de protecția muncii în procesul desfășurării activităților practice tehnico-productive ale elevilor. • Organizarea de acțiuni culturale-educative cu rol în dezvoltarea capacităților lor creatoare. • Cultivarea idealului de viață pe temerile realizării personalității umane prin muncă. • Problemele psihologice ale organizării activităților tehnico-productive desfășurate de elevi.

8. Cultivarea unor priceperi și deprinderi practice în perspectiva pregătirii elevilor pentru munca productivă. • Funcția integrativă a activităților tehnico-productive. • Rolul activităților tehnico-productive în individualizarea învățămîntului. • Dezvoltarea psihomotorie a elevilor prin munca practică. • Cultivarea aptitudinilor, înclinațiilor și intereselor elevilor pentru tehnică. • Conținutul și metodele folosite în condițiile efectuării activităților tehnico-productive în program de o zi pe săptămîna (lună). • Activitatea elevilor în laboratoarele și atelierelor școlare. • Forme ale activităților practice folosite în indu-

ctura acelor de studii, de învățămîntul seral și fără frecvență, de personalul didactic, de mijloacele didactice, de materialul acordat elevilor (bursă, prize, cîntine școlare) etc.

Nota introductivă preluată de la regulamentul este valabilă pînă la sfîrșitul anului școlar 1971—1972 și se solicită pe inspectori de învățămînt din ministere și celelalte organe centrale și locale ale administrației de stat, pe directorii liceelor de specialitate și personalul didactic să facă observații și propuneri pentru îmbunătățirea regulamentului.

În continuare regulamentul se ocupă de evidența activității școlare și elbe-

CRONICĂ DE CINCINAL

În sistemul general de pregătire a cadrelor pentru diferitele domenii de activitate, un loc de seamă îl ocupă învățământul profesional și tehnic. Prin funcția sa socială de formare a muncitorilor calificați și a cadrelor cu studii medii de specialitate, acest învățământ contribuie la dezvoltarea forțelor de producție, la îndeplinirea mărețelor obiective ale construcției socialiste.

(Din Directivele Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă România, aprobate de Plenara C. C. al P. C. R. din 22-25 aprilie 1968)

ȘCOALA PROFESIONALĂ

Sistemul de pregătire a muncitorilor calificați cuprinde: școli profesionale având cursuri de zi și seara, ucenicie la locul de muncă și cursuri de calificare organizate de întreprinderi, cu scoatere și fără scoatere din producție.

În acest an școlar funcționează
403 școli profesionale
care școlarizează un număr de
195941 elevi

UCENICIA LA LOCUL DE MUNCĂ

În ucenicia la locul de muncă sînt cuprinși 85.731 elevi. Numărul elevilor din anul I se ridică la 38.111.

Ținînd seama de necesitatea de a pregăti un număr mai mare de muncitori calificați și de a realiza o școlarizare cu eficiență economică sporită, începînd cu anul 1967.

S-A ORGANIZAT PENTRU
PRIMA DATĂ
UCENICIA LA LOCUL DE
MUNCĂ

1966

1970

PRODUCȚIE ȘCOLARĂ

În cadrul instruirii practice elevilor din învățământul profesional și tehnic desfășoară o intensă activitate productivă, realizînd produse de bună calitate, apreciate de beneficiari.

Îată câteva exemple:
• În școlile aparținînd Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini au fost organizate 26 de ateliere de producție în care se execută produse de o înaltă tehnicitate, cum ar fi traductorul „UNIDIDAC 1” și calculatorul electronic didactic „UNIDIDAC 2”, expuse în prezent la expoziția „Tehnologia Instruirii”.

• În atelierele Grupului școlar profesional al Consiliului popular Județean Arad se realizează anual o producție de peste 3 milioane lei. Aici se produc strunguri (în patru variante), mașini de găurit, polizoare electrice (din care o parte se exportă), motoare electrice, mobilier școlar, mobilă fină etc. În anii cincinalului au fost realizate beneficii de peste 3.000.000 lei, din care s-au construit o școală cu 20 de săli de clasă și 4 laboratoare, un grup social pentru circa 400 de elevi, o hală de prelucrări metalice de 1.000 m. p. și o turnătorie.

• În atelierele grupurilor școlare din Cimpina și Mediaș ale Ministerului Petrolului se produc cabine pentru tractoare destinate exportului, axe rotative și distanțiere pentru tractoare, console pentru instalații electrice, mobilier metalic, truse de scule și aparatură de laborator, totalizînd o producție globală de peste 1.600.000 lei.

• O producție valoroasă se realizează și în atelierele școlilor aparținînd Ministerului Industriei Ușoare. La Grupul școlar M.I.U. din Tg. Mureș, de exemplu, se produc motoare electrice cu turație variabilă pentru echiparea utilajelor necesare industriei textile (multe din acestea sînt livrate la export), subansamble pentru mașinile de tricotate, piese de schimb pentru industria ușoară, totalizînd o producție care a depășit 5 milioane lei. La Grupul școlar din Turda s-au produs pahare, vase de flori, scrumiere, servicii de apă etc. în valoare de 3.504.000 lei, iar la Grupul școlar din Cisnădie au fost produse țesături de lînă și mătase, covorașe și carpete în valoare de peste un milion lei.

BURSE

Elevii din învățământul profesional și tehnic și din liceele de specialitate au beneficiat în anul 1966 de burse în valoare de 591.000.000 lei.
În anul 1970, suma acordată pentru burse elevilor din aceste școli a crescut cu peste 100.000.000 lei, ajungînd la 698.500.000 lei.
În total în anii cincinalului statul a acordat elevilor din acest sistem de învățământ burse în valoare de

3.263.200.000 lei.

LICEUL DE SPECIALITATE

Create în cincinalul care s-a încheiat, liceele de specialitate au început să funcționeze în anul școlar 1966—1967.

Organizate pe profile diverse — industrial, agricol, silvic, economic, pedagogic, sanitar — ele reprezintă în prezent calea principală de formare a cadrelor de nivel mediu.

Liceele de specialitate oferă tinerilor largi posibilități de a-și însuși, paralel cu pregătirea de cultură generală, temeinice cunoștințe teoretice și practice într-o anumită specialitate.

1970 = 226

1966 = 182

1970/1971 : 118.600

1969/1970 : 108.988

1968/1969 : 87.649

1967/1968 : 61.428

1966/1967 : 35.643

Numărul elevilor cuprinși în liceele de specialitate

Pentru învățământul profesional și tehnic s-au construit în cincinal:

1.500
săli de clasă

35.000 m.p.
ateliere școlare

peste 48.000
locuri în cămine

Au fost repartizați economiei naționale
în anii 1966-1970

370.000 muncitori calificați

147.000 cadre medii de specialitate

Sarcinile planului cincinal în ceea ce privește pregătirea muncitorilor calificați au fost realizate în proporție de 110,7 la sută.

Dintre acești muncitori :

• 81.830 sînt muncitori pentru industria metalurgică și construcții de mașini • 15.560 muncitori pentru mine și industria petrolului • 14.210 muncitori pentru energie electrică și electronică • 20.670 muncitori pentru industria chimiei • 40.900 de muncitori pentru industria ușoară • 9.290 muncitori pentru industria lemnului • 46.210 de muncitori pentru construcții și industria materialelor de construcții • 72.340 de muncitori pentru agricultură și silvicultură • 22.400 de muncitori pentru comerț etc.

Pregătirea cadrelor medii de specialitate s-a realizat în cincinalul 1966—1970 în proporție de 112,8 la sută, cu peste 60 la sută mai mult decît în cincinalul anterior.

Pe ramuri situația se prezintă în felul următor :

• 15.470 pentru metalurgie și construcții de mașini • 6.980 pentru energia electrică și industria electro-tehnică • 6.440 pentru mine-petrol • 4.570 pentru chimie • 11.530 pentru construcții și materiale de construcții, • 32.710 pentru agricultură și silvicultură • 18.650 pentru funcții economice • 15.100 pentru învățământ • 18.881 pentru ocrotirea sănătății • 5.510 pentru transport și telecomunicații • 3.880 pentru industria ușoară etc.

În anii cincinalului școlile profesionale și liceele de specialitate au fost dotate cu numeroase ateliere de producție modern utilizate

ȘCOALA — O INSTITUȚIE ÎN SLUJBA PĂCII ȘI PROGRESULUI

Din todeauna omeni au fost atrași de ideea generoasă a unei păci universale, în care războaiele, conflictele, neînțelegerile să se stingă. În zilele noastre, însă, această idee s-a transformat într-un amplu program politic ce reunește oameni și organisme de pe întreaga planetă.

Formulă de necesitate a educației tinere generații în spiritul păcii și al înțelegerii între popoare, clișva oameni de școală au înființat, sub deviza „Ad Pacem Per Sapientiam”, Asociația Internațională a Educatorilor pentru Pace în Lume (International Association of Educators for World Peace — I.A.E.W.P.). L-a solicitat pe conf. dr. G. VĂIDEANU, directorul Institutului de Științe Pedagogice — care la recenta adunare de la Oslo a I.A.E.W.P. a fost ales cancelar regional al acesteia pentru Europa de est (Polonia, România, Turcia și Uniunea Sovietică) și membru al Secretariatului General — să ne vorbească despre scopurile și funcțiile asociației.

— Asociația Internațională a Educatorilor pentru Pace în Lume — ne-a spus conf. dr. G. Văideanu — este un organism și, în același timp, o mișcare a educatorilor. Ea își propune să fie un mijloc efectiv al O.N.U. și, așa cum precizează Charta ei, să contribuie eficient la construirea unei păci durabile în lume, explorând și dezvoltând capacitățile oamenilor de a trăi în pace și prietenie, educând pe cetățenii întregii lumi în spiritul coexistenței pașnice și al cooperării. Pentru a realiza acest scop I.A.E.W.P. își propune să elaboreze studii asupra educației în spiritul păcii în cadrul tuturor sistemelor educaționale, să întărească sentimentul de responsabilitate al profesorilor și al altor educatori în legătură cu îndatoririle ce le revin în modelarea generațiilor viitoare pentru a trăi într-o lume a păcii, să stimuleze educația care ajută la dezvoltarea potențelor constructive, să sprijine producția și răspândirea de materiale educative apte să contribuie la progresul social, la înțelegerea internațională.

— După câte știm, I.A.E.W.P. este rezultatul unor acțiuni anterioare ale educatorilor care urmăresc să alăture acțiunile apărării păcii. Vă rugăm, deci, să ne spuneți ceva despre trecutul asociației.

— Începuturile I.A.E.W.P. datează din mai 1967, când clișva profesori, stimulați de dr. Charles Mericlea, profesor de pedagogie la Huntsville (S.U.A.), au inițiat proiectul „Un program uniform de educație pentru toată America”, subliniind însemnătatea educației ca mediu al înțelegerii internaționale. Ideea unei asociații a educatorilor pusă în slujba păcii a fost larg răspândită de dr. Mericlea cu prilejul numeroaselor sale călătorii în diferite țări ale lumii, prin intervenții în presă, la T.V. sau radio. Ca urmare a acestui efort la finele în 1968 „Asociația Internațională a Educatorilor pentru Îmbunătățirea Relațiilor Umane și Păcii în Lume” (The International Association of Educators for Improvement in Human Relations and World Peace). În februarie 1969, cu ocazia redactării Chartei asociației, aceasta își schimbă numele în cel de I.A.E.W.P. și alege în conducerea ei personalități remarcabile: Ernest E. Bayles, profesor de pedagogie la Universitatea Kansas, dr. Walter Berger de la Universitatea din Viena, dr. Bogdan Suchodolski de la Universitatea din Varșovia, dr. Nikola N. Potkonjak de la Universitatea din Belgrad etc.

La adunarea de la Oslo, la care au luat parte majoritatea membrilor asociației, au fost alese noile organe de conducere și s-a ratificat provizoriu statutul asociației. Printre membrii conducerii se numără

care sînt principiile generale ce armonizează punctele de vedere diferite și dau unitate de acțiune asociației?

— Lumea contemporană presupune, desigur, diversitatea, dar este tot auct de adevărat că ea presupune și aspirații spre o unitate deplină și poate că astăzi ceea ce îi unește pe oameni este mai important decît ceea ce îi desparte. Am putea spune că această idee călăuzește întreaga activitate a asociației. I.A.E.W.P. a pus la baza acțiunilor sale trei principii generale: a) principiul responsabilității personale, care decurge din înțelegerea faptului că devotamentul pus în slujba omului constituie principala mijloc al prosperității lumii; b) principiul predominării educaționale, care se referă la educația ca mijloc ce dă omului posibilitatea de a se înțelege pe sine și de a înțelege mediul tehnic și social în care se mișcă; c) principiul unității prin diversitate, conform căruia toți oamenii sînt priviți ca membri ai unei aceleiași familii, care pot și trebuie să trăiască fără prejudecii.

— Pe plan mondial acționează și alte organisme care au obiective asemănătoare cu ale I.A.E.W.P. Care sînt raporturile dintre I.A.E.W.P. și aceste asociații?

— Într-adevăr, numeroase organizații mondiale își îndreaptă acțiunile spre apărarea păcii. Fiecare I.A.E.W.P. își propune să colaboreze cu toate acestea.

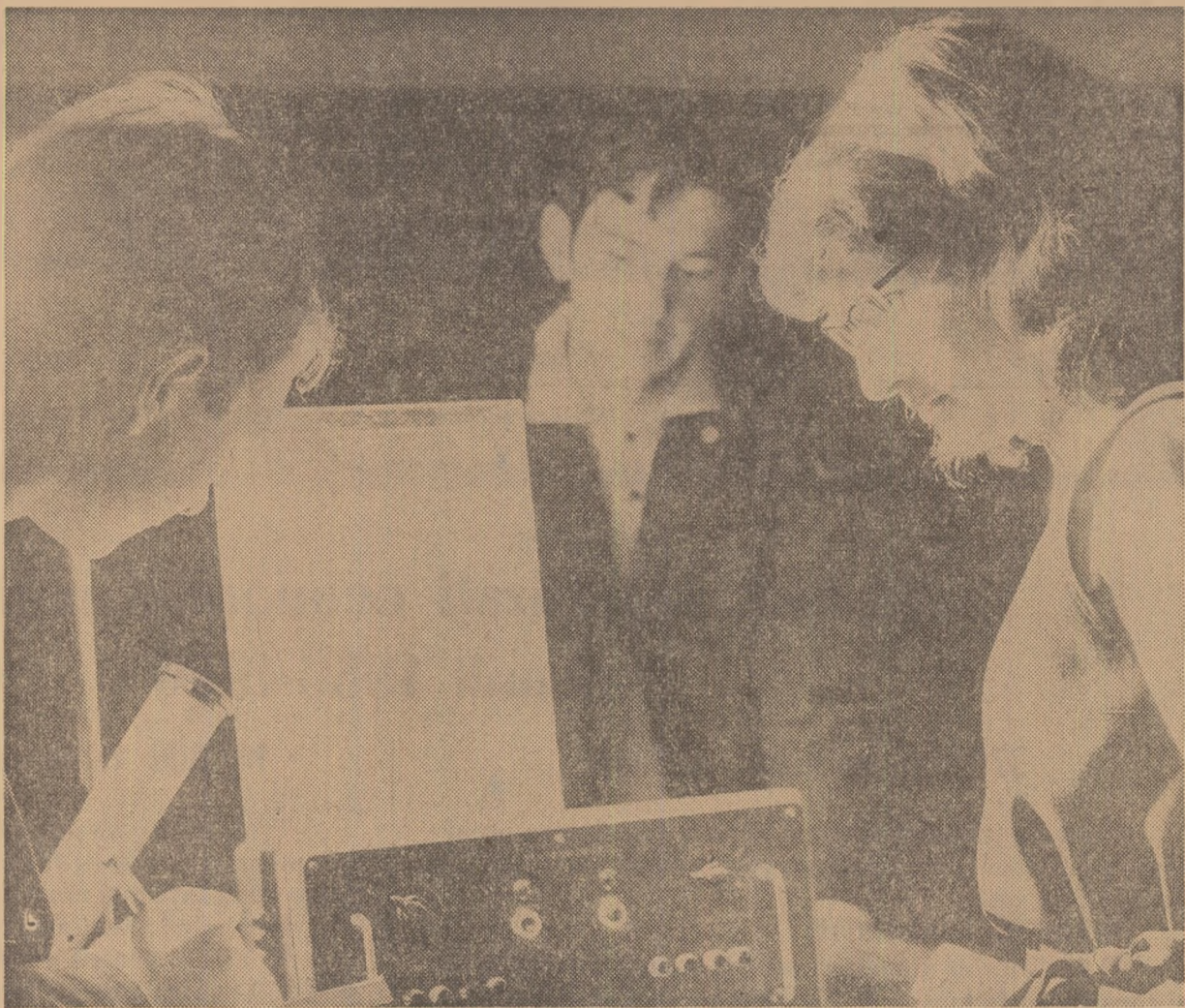
De altfel, după cum am mai precizat, I.A.E.W.P. este un mijloc activ al O.N.U., iar membrii ei sînt

considerați educatori ai Națiunilor Unite. I.A.E.W.P. intenționează, de asemenea, să promoveze în rîndul altor asociații educaționale programe flexibile asupra problemelor păcii, capabile de a fi adaptate și modificate în acord cu necesitățile culturale și sociale specifice. Înțelegînd că apărarea păcii nu este posibilă fără știința de carte, I.A.E.W.P. își propune să lupte pentru desființarea analfabetismului, pentru propagarea culturii, pentru încurajarea unei educații eliberate de prejudecăți religioase și rasiale, pentru stimularea acelor capacități ale ființei umane care contribuie la căderea bunăstării colective dincolo de granițele artificiale ale barierelor de sex, rasă, religie sau cultură.

— Ca om de școală și ca membru al asociației, care credeți că este contribuția educației la dezvoltarea păcii în lumea contemporană?

— Sînt convins că educația poate să aducă o mare contribuție la rezolvarea problemelor lumii contemporane. Problemele omeniilor — și printre ele problema păcii — își găsesc soluții în politică, sociologie, antropologie, drept etc. și, în mare parte, și în educație. Deci o soluție trinitică este rezultatul unor acțiuni conjugate ale omeniilor. În cadrul unei lumi în permanentă schimbare, cum este lumea noastră, omul trebuie continuu să-și regîndească poziția și rolul său în univers. Dacă omul abdică de la această datorie atunci va fi depășit de înșai lumea sa.

VIOREL NICOLAE

Lucrări practice în laboratorul de fizică al Liceului „Mihail Sadoveanu” din Capitală

Recomandări în sprijinul activității organizațiilor U.T.C. din școli

Sub egida Consiliului pentru muncă în rîndul elevilor de pe lângă Comitetul Central al Unirii Tineretului Communist s-a publicat de curînd o serie de recomandări în sprijinul activității organizațiilor U.T.C. din școlile generale, liceele de cultură generală, pedagogice și de artă și din liceele de specialitate, școlile profesionale și de specializare postliceală. Recomandările se referă la colaborarea organizațiilor U.T.C. cu școlile, la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice organizațiilor de tineret din școlile generale, liceele de cultură generală, pedagogice și de artă și din liceele de specialitate, școlile profesionale și de specializare postliceală. Recomandările se referă la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice organizațiilor de tineret din școlile generale, liceele de cultură generală, pedagogice și de artă și din liceele de specialitate, școlile profesionale și de specializare postliceală. Recomandările se referă la organizarea și desfășurarea unor acțiuni specifice organizațiilor de tineret din școlile generale, liceele de cultură generală, pedagogice și de artă și din liceele de specialitate, școlile profesionale și de specializare postliceală.

„REVISTA DE PEDAGOGIE”

Prima numără din 1971 a „Revistei de pedagogie” prezintă în deschidere expunerile susținute în plenara Colegiului Național de Pedagogie, Cercetarea Interdisciplinară a învățămîntului, din 1970. Sînt reproduse astfel expunerile făcute de Mircea Constantinescu (Sociologia și științele educației), Miron Nicolescu (Matematica și cooperarea între diferitele discipline de învățămînt), Jean Livescu (Universitatea și cercetarea interdisciplinară), Mirecea Malina (Renovarea pedagogiei și a educației în spiritul științei moderne), George Văideanu (Cercetarea interdisciplinară ca instrument de elaborare a sistemelor de învățămînt), Octavian Neamtu (Mărginiri la o cercetare-acțiune).

La rubrica CERCETĂRI EXPERIMENTALE înținem articole semnate de Georges Meuris (Două metode de analiză a fenomenelor: calitativă și cantitativă), Georgeta Munteanu (Exerciții structurale și învățarea ortografiei), E. Fischbein, L. Bărbat, L. Minzai (Capacitatea combinatorie la adolescenți), Vasile Popescu (Clasa de elevi ca mediu cultural și axiologic), I. Alexandrescu (Considerații privitoare la vocație), Florian Iacomi (Aplicațiile probei de lucru în orientarea școlară și profesională), I. Diaconu (Orientarea profesională a elevilor din școlile generale și cerințele urbanizării), Cristina Efrimescu (Contribuții la modernizarea predării limbii franceze în școli). Sub titlul DEZBATERI se publică „Interacțiunea factorilor afectivi și cognitivi în situația de examen” de Pantelimon Golu și „Bacalaureatul: constatări, reflecții, propuneri” de Constantin Wanyorek. Lucrări de pedagogie comparată semnează Ion T. Radu (Unitate și diversitate în instruirea general-obligatorie) și Tiberiu Truțer (Analize ale învățămîntului efectuate de către O.C.D.E.). În continuare revista prezintă planul tematic pe anul 1971 și de perspectivă al Revistei de pedagogie. În cheiere, o rubrică de critică și bibliografie.

(Urmare din pag. 1-a)

dintr-o imensă grămadă de nisip și, în ultimă instanță, din chiar balconul clădirii Administrației. Se succedau la tribunele istoriei bătrîni și tineri aprinzînd vîzduhul cu glasurile lor care cereau să se facă dreptate. O pădure de mîini noduroase, tari se ridicau amenințătoare peste imbușății orașului, ai fîrți, ai lumii. Pe grămadă de nisip amintită un bătrîn nichelator, uscat ca un sfinț și înalt de parcă îi rămînea fără voce capul în cer, și construisese o loznică sfîșietoare de rezonanță care mă urmărește și azi: — „Doi lei, doi lei, doi lei!” A strigat-o pînd în dimineața, cînd singele i-a caligrafiat-o strîmb și fierbinte pe o zăpădă albă ca zahărul, atunci cînd au vorbit

mitralierele, puștile, bastoanele de cauciu. Doi lei, Ultimul lui salarîu, transcris pe un plic al foametei.

16 Februarie. Orela 5 dimineața. S-a dat cuștutul armelor reci. Atelierele au fost ocupate, împuscate. Au căzut mulți ceferști. Peste 2.000 au fost arestați. S-a scris apoi, din teamă și precauție, pe negrele porți și în negrele gazete: „Nici un mort. Restul fugit în Soviete”. Au urmat procesele, lupătoria din întreaga țară deveneau mai hotărîți, mai neînfricați, mai încrezători în victorie, în victoria lor.

Azi, o Romînie nouă, înfloritoare, patria recunoscutoare se pleacă adînc în fața eroilor care și-au înscris viețile pe drapelul sfînte ale libertății.

Management

(Urmare din pag. 1-a)

cel puțin în general, cum funcționează acea instituție, cum poate fi abordată respectiva problemă. Consider, în consecință, că pentru început toți elevii școlii generale de 10 ani trebuie să fie pregătiți sistematic, după un program minimal, pentru problemele de organizare la care viața îi va solicita inevitabil. Elevii care urmează liceul vor trebui să studieze, cred, un curs minimal de genul celui experimentat acum la liceul „Nicolae Bălcescu”. Pentru elevii din învățămîntul economic, din liceele de specialitate, astfel de cunoștințe se transmit deja, dar vor trebui de sigur să fie mai ample, mai profunde. Cred că în învățămîntul general și liceal studiul managementului trebuie să fie astfel desminat în celelalte cursuri — indiferent dacă va exista sau nu un curs special — înțit deprinderile din acest domeniu să ajungă să constituie un fel de a doua natură a omului.

Red.: Dar management-ul nu este, în același timp, și o profesie, o specialitate bine determinată?

I. Stănescu: Este într-adevăr, și pentru această profesie trebuie să te pregătești în mod științific. Noi prevedem în acest scop învățămînt universitar și postuniversitar, doctorat în management și mai ales, în continuare, frecvențe reciclatorii. Actualmente trebuie dezvoltate două acțiuni paralele: reciclatorii și formarea de manageri. Reciclatorii sînt destinate managerilor existenți. Formarea — studenților. Evident, nu orice student care studiază management-ul va putea deveni un bun director, după cum nu orice director slab va putea deveni prin reciclatorii un director excelent. Alci intervin, în afară de celelalte, și calitățile personale,

care nu se evidențiază și nu se călesc decît în acțiunea practică de management. În fond, învățămîntul de management la care ne gîndim este un învățămînt modular, întelept, învîmîntul dobîndite cunoștințe mai ample și, dacă urmează să devină specialist sau conducător, va avea nevoie de o pregătire pînă la cel mai înalt nivel.

Red.: Ce precondiții pentru pregătirea managerilor necesari în cadrul învățămîntului însuși?

I. Stănescu: Fiește, și inspectorii și directorii de școli trebuie să capete o reciclare de management. Tot ce este activitate de organizare, de administrație și gestiune în învățămînt se cere și în această direcție. Este de discutat dacă în universități și în instituțiile pedagogice, adică în instituțiile care pregătesc profesori, va fi nevoie de un curs special de management sau de cunoștințe de management în alte discipline. Cert este că orice profesor, fie el de matematică sau de latină, va trebui să transmită în formă adecvată, și anumite cunoștințe sau deprinderi de management.

Red.: Rezultă că management-ul are o însemnată influență asupra progresului social.

I. Stănescu: Enormă. Economia noastră înregistrează de la un cîșnal la altul rezultate cu adevărat remarcabile. Managementul este încă o formă de ameliorare a conducerii și organizării, de sporire a eficienței și a rezultatelor, pe care conducerea partidului și ștaful nostru a subliniat-o în repetate rînduri. De aceea, pe toate treptele de învățămînt este neapărat necesar să se aprofundeze, într-o formă sau alta cunoștințele de management.

Noțiuni de logică matematică și teoria mulțimilor

(Urmare din pag. 1-a)

Aceste operații pot și trebuie să fie realizate în prealabil pe exemple concrete și diverse, fie ele constituite și cu obiecte matematice, pentru a se trece apoi la forma efectiv booleană a acestei teorii, care este abstractă și are un caracter pur algebric.

În calculul cu propoziții acestea se notează cu litere, cele două operații se notează arătînd modul cum se comportă operațiile:

$$a \cup b = b \cup a \text{ sau } a \cap b = b \cap a \text{ etc.}$$

Avem astfel modelul unei algebre universale care nu mai poartă asupra unor numere, ci asupra unor obiecte ce pot fi clase abstracte sau concrete sau propoziții (ceea ce dă calculul logic).

Important este la ce etapă trebuie să introducem în educația matematică aceste operații. Primele două pot fi introduse de început, fără nici un nume special, ca moduri de exprimare corectă în limbajul tuturor cășților, ori de cite ori avem ocazia și nu numai la matematică, dar și în manualele de fizică, de biologie, de geografie sau de gramatică. Gramatica trebuie pusă în acord, în modul de exprimare a propozițiilor ei, cu matematica. Aceasta cu auct mai mult cu cît calculul cu clase este de fapt un calcul cu mulțimi, clasele fiind, mulțimi de elemente într-o mul-

țime mai cuprinzătoare. Formarea claselor este o operație efectuată asupra unor mulțimi cu reguli care sînt la îndemîna minților tinere. Operația completă de constituire de clase după diverse criterii, la o mulțime dată trebuie practică la diverse etape ale învățămîntului, ca și operațiile logice.

Formularea abstractă a acestor operații cu mulțimi și părți de mulțimi poate avea loc concomitent cu introducerea algebrei lui Boole. Mulțimiile pot servi ca ilustrație a regulilor abstracte ale lui Boole.

Universalismul teoriei mulțimilor este azi o prejudecată atomistă care corespunde unei atitudini pedice cu mari succese în interpretarea multor situații din matematică și din științele naturii, dar care se află astăzi în fața unor situații paradoxale sau practic imposibile de interpretat cu ele. Știința este astăzi în criză de depășire a teoriei mulțimilor ca panaceu universal.

De aceea nu cred util ca să fie introdusă în liceu sub această limită, ci numai în aceea a marilor utilizări. Dacă punem accentul pe legile gîndirii deci pe algebra lui Boole și dăm și ilustrații din calculul cu propoziții, nu numai din cel cu clase, lășăm o poartă deschisă spre viitorul care se pregătește.

În situația aceasta se pot deschide ușor unele sau altele dintre perspectivele posibile spre teoriile mai abstracte ale matematicii.

„Micul cod rutier al școlarului”

Acesta este titlul unei lucrări întocmite de un colectiv de specialiști din Inspectoratul general al miliției, Direcția circulației și apărută recent în Editura didactică și pedagogică. Lucrarea este destinată elevilor din școlile generale și licee, pentru instruirea și aprofundarea cunoștințelor lor în domeniul circulației rutiere și fi familiarizată cu actualul sistem de examinare pe bază de chestionare, pregătindu-l în acest fel în vederea susținerii în viitor a unui eventual examen pentru obținerea permisului de conducere auto. De asemenea, „Micul cod rutier al școlarului” constituie un sprijin prețios pentru cadrele didactice care predau lecții de circulație rutieră în școli.

„Micul cod rutier al școlarului” are în componență 10 chestionare cu întrebări și răspunsuri referitoare la cele mai importante reguli de circulație și 3 formulare cu întrebări referitoare la semnificația indicatorilor rutiere și a regu-

lilor de prioritate la intersecțiilor. La rezolvarea chestionarelor trebuie să se aibă întotdeauna în vedere că dintre cele trei răspunsuri prevăzute pentru fiecare întrebare numai unul este corect, celelalte două fiind intenționat greșite, însă sensibile și apropiate de cel corect, așa un exemplu:

Care dintre obligațiile de mai jos revin biciclistilor în situația cînd urmează a fi depășit de alte vehicule a) să oprească pe partea dreaptă a drumului; b) să se angajeze cît mai aproape de marginea din partea dreaptă a drumului; c) să circule cît mai aproape de axa drumului. La această întrebare răspunsul corect este cel de la litera b) Precizăm că în chestionare nu există nici o întrebare cu două sau trei răspunsuri corecte ori cu toate răspunsurile greșite.

În imaginile care însoțesc o parte din întrebări se indică prin săgeți, în majoritatea cazurilor, direcțiile de mers ale vehiculelor (fig. 1). Sînt însă și imagini în care nu s-au desenat, asemenea

săgeți (fig. 2). Pentru a cunoaște intenția de mers a vehiculelor trebuie să se observe dacă sînt aprinse sau nu semnalizatoarele

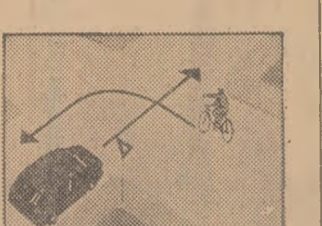

Figura 1

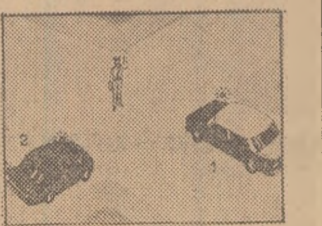

Figura 2

pentru schimbarea direcției; în acest fel se poate deduce și vehiculele care semnalizează la stînga vor executa virajul în stînga (exemplul vehiculului 2), cele care semnalizează la dreapta vor executa virajul la dreapta (exemplul vehiculului 1) iar cele care nu semnalizează nici la stînga, nici la dreapta, au intenția să circule pe direcția înainte.

În „Micul cod rutier al școlarului” sînt unele întrebări — ce-l drept, mai dificil de rezolvat — care se referă la ordinea de trecere prin intersecțiile nesemnalizate cu indicatoare de prioritate a trei vehicule ajunse simultan din direcții diferite (fig. 3). Acest conflict de trecere se rezolvă după regula că cel care nu are pe nimeni în partea sa dreaptă va intra primul în intersecție. În exemplul din fig. 3 cel care are dreptul să intre primul în intersecție este biciclistul. În continuare va trece autocamionul, pentru că se găsește în partea dreaptă a autoturismului. Ultimul va trece autoturis-

mul. Această regulă se va aplica și în cazul intersecțiilor în forma literei „T” (fig. 4). Va intra primul în intersecție cel care se găsește pe latura închisă a in-

Figura 3

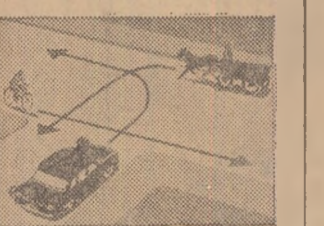

Figura 4

tersecției, adică vehiculul cu tracțiune animală, pentru că nu are pe nimeni în partea sa dreaptă. Apoi va trece autoturismul după care va trece și biciclistul.

Întrebările din chestionare nu au, toate, același grad de dificultate unele sînt mai simple, altele solicită cunoștințe mai aprofundate. De aceea s-a avut în vedere ca pentru fiecare școală să se asigure cel puțin o notă simplă, altele solicită cunoștințe mai aprofundate.

„Micul cod rutier al școlarului” tipărit în 175.000 exemplare este distribuit în toate școlile generale și liceele din țară. Dorim cadrele didactice care predau lecții de circulație rutieră deplin succes în folosirea lui.

Locot. major STEFAN MARIN din Inspectoratul general al miliției